

ALGEMENE VOORWAARDEN VOOR BEDRIJFSVERHUIZINGEN (AVB)

Artikel 1

Definities

- In deze voorwaarden wordt verstaan onder:
1. AVB: de Algemene Voorwaarden voor Bedrijfsverhuizingen, zoals laatstelijk vastgesteld door de Stichting Vervoeradres en gedeponeed ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam en Rotterdam.
 2. Bedrijf: iedere onderneming of instelling al dan niet zelfstandig gevestigd, met of zonder winstoogmerk.
 3. Bedrijfsverhuizing: iedere overeenkomst tot verhuizing van zaken waartoe opdracht wordt gegeven door:
 - a. een rechtspersoon
 - b. een natuurlijk persoon in de uitoefening van een bedrijf dan wel een zelfstandig beroep
 - c. een (Overheids)instelling
 4. Opdrachtgever: de contractuele wederpartij van de bedrijfsverhuizer.
 5. Bedrijfsverhuizer: degene die zich jegens de opdrachtgever heeft verbonden tot een bedrijfsverhuizing.
 6. Zaken: alle zaken die naar hun aard deel uitmaken van de inventaris van het bedrijf. Daartoe worden mede gerekend handelsvoorraden voor zover het transport daarvan uitsluitend geschiedt ingevolge de bedrijfsverhuizing en geen onderwerp vormt van een gesloten handelstransactie.
 7. Gevaarlijke stoffen: stoffen, waarvan de bijlagen A en B van de Europese Overeenkomst betreffende het internationale vervoer van goederen langs de weg (Trb, 1959, 171), daaronder begrepen de latere wijzigingen daarvan, het internationale vervoer over de weg verbieden of slechts onder bepaalde voorwaarden toelaten, met uitzondering van die stoffen of voorwerpen welke overeenkomstig de voorwaarden van randnummer 10 010 worden vervoerd dan wel waarvan de hoeveelheden tijdens het vervoer die van randnummer 10 011 niet overschrijden.
 8. Nevenwerkzaamheden: opgedragen werkzaamheden, niet overeengekomen bij het sluiten van de verhuisovereenkomst.
 9. Verhuisprijs: de financiële vergoeding voor de bedrijfsverhuizing.
 10. Inontvangstneming: het tijdstip waarop de zaken ter verpakking of (gedeeltelijke) demontage ter beschikking zijn gesteld dan wel ten vervoer ter beschikking zijn gesteld.
 11. Aflevering: het tijdstip waarop de zaken, na hen overeenkomstig artikel 5 lid 5 van deze voorwaarden te hebben uitgepakt of in elkaar gezet ter bestemming, op de daartoe mogelijkst aangeduide plek zijn geplaatst.
 12. Overmacht: Een omstandigheid die een zorgvuldige bedrijfsverhuizer niet heeft kunnen vermijden en voor zover zulk een bedrijfsverhuizer de gevolgen daarvan niet heeft kunnen verhinderen.
 13. Vertraging: wanneer de zaken niet zijn afgeleverd binnen de bedongen termijn of bij gebreke van zulk een termijn, wanneer de werkelijke duur van de bedrijfsverhuizing meer tijd vergt dan een vakbekwame bedrijfsverhuizer redelijkerwijs behoort te worden toegestaan.
 14. CMR: verdrag betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (Genève 1956).

Artikel 2

Werkingsfeer

1. Behoudens dwingend recht zijn op bedrijfsverhuizingen binnen Nederland deze algemene voorwaarden van toepassing.
2. Op grensoverschrijdende bedrijfsverhuizingen is het CMR van toepassing alsmede de met het CMR niet strijdige bepalingen van deze algemene voorwaarden.
3. Onverminderd het bepaalde in de leden 1 en 2 zijn, in aanvulling daarop de niet met deze voorwaarden strijdige bepalingen van Boek 8 titel 13 Afdeling 4 Verhuisovereenkomst Burgerlijk Wetboek van toepassing en dit, in afwijking van het bepaalde in artikel 8: 1170 lid 3 BW, ongeacht de aard van de te verhuizen zaken.

Artikel 3

Verplichtingen van de opdrachtgever

- De opdrachtgever is verplicht:
1. Vroegtijdig alle informatie en gegevens te verstrekken, waarvan hij weet dan wel behoort te weten dat zij voor de bedrijfsverhuizer van belang zijn, aan de hand waarvan de bedrijfsverhuizer zich een juist beeld kan vormen van de bedrijfsverhuizing qua volume, gewicht en de behandeling der zaken alsmede de tijdsduur. De bedrijfsverhuizer is gerechtigd de juistheid van de verstrekte gegevens te onderzoeken.
 2. De bedrijfsverhuizer schriftelijk in te lichten over het gewicht van zeer zware zaken zoals brandkasten en machines en de maximaal toegestane vloerbelasting van het pand waarin een dergelijk object moet worden geplaatst alsmede de maximaal toegestane vloerbelasting van het traject waarover het object in het pand dient te worden verplaatst.
 3. Er voor zorg te dragen dat de bedrijfsverhuizer vroegtijdig in het bezit is van alle gegevens en bescheiden betreffende de voorgenomen bedrijfsverhuizing die van de zijde van de opdrachtgever ingevolge wettelijke voorschriften vereist zijn, zoals douane- voorschriften en voorschriften met betrekking tot het vervoer en de behandeling van gevaarlijke stoffen.
 4. De bedrijfsverhuizer te vrijwaren voor vorderingen van derden die het gevolg zijn van het niet nakomen van de verplichtingen van de opdrachtgever, die voortvloeien uit deze voorwaarden.
 5. Er voor zorg te dragen dat:
 - a. de te verhuizen zaken op de overeengekomen plaats en tijd aan de bedrijfsverhuizer ter beschikking worden gesteld;
 - b. de bedrijfsverhuizer een efficiënte uitvoering van de bedrijfsverhuizing mogelijk wordt gemaakt;
 - c. het ter bestemming achtergebleven en aan de bedrijfsverhuizer toebehorend emballagemateriaal binnen de in de overeenkomst bepaalde termijn en bij afwezigheid daarvan binnen de termijn van één maand, aan de bedrijfsverhuizer wordt teruggezonden.
 6. De extra kosten te vergoeden, indien een overeenkomstig artikel 5 lid 2 geplaatste zaak, op aanwijzing van de opdrachtgever moet worden herplaatst.

Artikel 4

Aansprakelijkheid van de opdrachtgever

1. De opdrachtgever is, naast zijn wettelijke aansprakelijkheid op grond van de artikelen 6: 170 en 6: 171 BW aansprakelijk voor de daden en nalatigheid van alle personen van wie hij zich voor de

uitvoering van de bedrijfsverhuizing bedient, voor zover deze handelen in de uitoefening van hun werkzaamheden.

2. Indien de opdrachtgever niet aan zijn verplichtingen als vermeld in artikel 3 heeft voldaan, dient deze de hieruit voortvloeiende schade aan de bedrijfsverhuizer te vergoeden.

3. Met inachtneming van het bepaalde in lid 2 van dit artikel kan de bedrijfsverhuizer de bedrijfsverhuisovereenkomst opzeggen, indien de opdrachtgever in het geheel niet aan zijn verplichtingen, als vermeld in artikel 3 lid 5 sub a, heeft voldaan. Deze opzegging mag pas plaatsvinden, nadat de bedrijfsverhuizer de opdrachtgever schriftelijk of mondeling een uiterste termijn heeft gesteld en de opdrachtgever bij afloop daarvan nog niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan. Indien door het stellen van een dergelijke termijn de exploitatie van zijn bedrijf op onevenredige wijze zou worden verstoord, kan de bedrijfsverhuizer ook zonder dat tot opzegging overgaan.

4. De opzegging krachtens het voorgaande lid geschiedt door mondelinge of schriftelijke kennisgeving en de overeenkomst eindigt op het ogenblik van ontvangst daarvan.

5. Indien de opdrachtgever op de overeengekomen plaats en tijd slechts een gedeelte van de te verhuizen zaken ter beschikking heeft gesteld, dient de bedrijfsverhuizer op verzoek van de opdrachtgever de ter beschikking gestelde zaken te verhuizen tegen betaling van de al overeengekomen verhuisprijs onder aftrek van de door de bedrijfsverhuizer bespaarde kosten.

6. Indien de opdrachtgever niet aan zijn verplichting als vermeld in artikel 3 lid 5 sub c heeft voldaan wordt de schade, in de zin van lid 2 van dit artikel, de nieuwwaarde van het emballagemateriaal geacht te zijn.

Artikel 5

Verplichtingen van de bedrijfsverhuizer

De bedrijfsverhuizer is verplicht:

1. de te verhuizen zaken, met inachtneming van het bepaalde in lid 5 van dit artikel, op de overeengekomen plaats en tijd in ontvangst te nemen.
2. de te verhuizen zaken ter bestemming af te leveren op de door de opdrachtgever aan te wijzen plaats en wel in de staat, waarin zij hem uit hoofde van lid 5 van dit artikel ter verpakking of demontage, dan wel ten vervoer ter beschikking zijn gesteld.
3. de te verhuizen zaken te laden en te lossen.
4. een aangevangen bedrijfsverhuizing zonder vertraging te voltooien.
5. indien dat schriftelijk is overeengekomen, de zaken die, gelet op hun aard en/of de wijze van vervoer, uit elkaar genomen behoren te worden en/of ingepakt behoren te worden, uit elkaar te nemen en of in te pakken en ter bestemming uit te pakken en/of in elkaar te zetten.
6. tegen vergoeding van de daaruit voortvloeiende meerkosten alle nevenwerkzaamheden te verrichten tenzij hierdoor de exploitatie van zijn bedrijf op onevenredige wijze zou worden verstoord.
7. de opdrachtgever te informeren over de wijze waarop de zaken ten vervoer moeten worden aangeboden.
8. de opdrachtgever naar vermogen te informeren over de geldende douanevoorschriften en andere voor de uitvoering van de bedrijfsverhuizing te vervullen formaliteiten.
9. het voor de bedrijfsverhuizing noodzakelijke emballagemateriaal ter beschikking te stellen.

10. redelijke zorg aan te wenden ten aanzien van de behandeling van de door hem te ontvangen bescheiden, met dien verstande dat de bedrijfsverhuizer niet gehouden is de nauwkeurigheid en de volledigheid van deze bescheiden te onderzoeken.

11. instructies te vragen aan de opdrachtgever, indien om welke reden dan ook de uitvoering van de bedrijfsverhuizing onmogelijk is of wordt en bij gebreke van die instructies alle maatregelen te nemen die hij als zorgvuldig bedrijfsverhuizer in het belang van de opdrachtgever mag achten. De hieruit voortvloeiende meerkosten zijn voor rekening van degene aan wiens zijde de reden voor verhindering is opgekomen.

12. op verzoek, voor rekening en ten behoeve van de opdrachtgever een afzonderlijke verzekering af te sluiten, die de risico's dekt, waarvoor de bedrijfsverhuizer niet aansprakelijk is.

13. de opdrachtgever te vrijwaren voor vorderingen van derden die het gevolg zijn van het niet nakomen van zijn verplichtingen, die voortvloeien uit deze voorwaarden, tenzij die aanspraken van derden redelijkerwijs niet toegerekend kunnen worden aan het niet nakomen door de bedrijfsverhuizer van zijn verplichtingen.

Artikel 6

De aansprakelijkheid van de bedrijfsverhuizer

1. Bij niet nakomen van de op hem, uit hoofde van artikel 5 van deze voorwaarden rustende verplichtingen is de bedrijfsverhuizer, met inachtneming van het elders in dit artikel bepaalde en behoudens overmacht, voor de daarvoor ontstane schade aansprakelijk.

2. De bedrijfsverhuizer kan niet om zich van zijn aansprakelijkheid uit hoofde van het voorgaande lid te ontheffen een beroep doen op:

- a. de gebrekkigheid van het voertuig dat voor de bedrijfsverhuizing wordt gebezigd;
- b. de gebrekkigheid van het materiaal, waarvan hij zich bedient, tenzij dit door de opdrachtgever te zijner beschikking is gesteld; onder materiaal wordt niet begrepen een schip, een luchtvaartuig of spoorwagon, waarop het voertuig, dat voor de bedrijfsverhuizing wordt gebezigd, zich bevindt;
- c. de gebrekkigheid van steunpunten benut voor de bevestiging van hijswerktuigen;
- d. enig door toedoen van derden, wier handelingen niet voor rekening van de opdrachtgever komen, aan de verhuisgoederen overkomen ongeval.

3. Onverminderd de leden 6 en 7 van dit artikel is de bedrijfsverhuizer, die de op hem uit hoofde van de bedrijfsverhuisovereenkomst rustende verplichtingen niet nakomt, desalniettemin voor de daardoor ontstane schade niet aansprakelijk, voor zover dit niet nakomen het gevolg is van de bijzondere risico's verbonden aan één of meer van de volgende omstandigheden:

- a. het inpakken of uit elkaar nemen, dan wel het uitpakken of in elkaar zetten van verhuisgoederen door de opdrachtgever of met behulp van enig persoon of enig middel door de opdrachtgever daartoe uit eigener beweging ter beschikking gesteld;
- b. de keuze door de opdrachtgever - hoewel de bedrijfsverhuizer hem een andere mogelijkheid aan de hand deed - van een wijze van verpakking of uitvoering van de bedrijfsverhuisovereenkomst, die verschilt van wat voor de overeengekomen bedrijfsverhuizing gebruikelijk is;
- c. de aanwezigheid onder de verhuisgoederen van zaken waarvoor de bedrijfsverhuizer, indien hij op de hoogte was geweest van hun aanwezigheid en hun aard, bijzondere maatregelen zou hebben getroffen;

d. de aard of de staat van de verhuisgoederen zelf, die door met deze aard of staat zelf samenhangende oorzaken zijn blootgesteld aan geheel of gedeeltelijk verlies of aan beschadiging, zoals:

- levende dieren;
- geld, geldswaardige papieren, juwelen, uit edelmetaal vervaardigde of andere kostbare kleinodiën, tenzij de opdrachtgever hem de daar genoemde zaken afzonderlijk en onder opgave van hoeveelheid en waarde vóór het begin der bedrijfsverhuizing overhandigde;
- het niet of niet goed functioneren van elektrische, elektronische of mechanische apparatuur;
- beschadiging of verlies van persoonlijke eigendommen van de medewerkers van de opdrachtgever.

4. Wanneer de bedrijfsverhuizer bewijst dat, gelet op de omstandigheden van het geval, het niet nakomen van de op hem uit hoofde van artikel 5, de leden 2 en 4 van deze voorwaarden rustende verplichtingen een gevolg heeft kunnen zijn van één of meer der in lid 3 van dit artikel genoemde bijzondere risico's, wordt vermoed, dat het niet nakomen daaruit voortvloeit.

5. In geval van vertraging als bedoeld in artikel 5 lid 4 is de bedrijfsverhuizer gehouden, indien de rechthebbende bewijst dat daardoor schade is ontstaan, voor deze schade een nader overeen te komen vergoeding te betalen, die niet meer zal bedragen dan de verhuisprijs.

6. De bedrijfsverhuizer is, behoudens zijn wettelijke aansprakelijkheid op grond van de artikelen 6: 170 en 6: 171 BW, aansprakelijk voor de daden en nalatigheid van alle personen, van wie hij zich voor de uitvoering van de bedrijfsverhuizing bedient, voor zover deze handelen in de uitoefening van hun werkzaamheden.

7. De bedrijfsverhuizer is niet aansprakelijk voor de handelingen en verzuimen van andere dan de in lid 6 van dit artikel genoemde personen, die zich ten tijde van de bedrijfsverhuizing in het bedrijfspand bevinden, indien daardoor schade aan de zaken of vertraging in de uitvoering van de bedrijfsverhuizing ontstaat.

8. De schadevergoeding, die de bedrijfsverhuizer verschuldigd is wegens het niet nakomen van de op hem uit hoofde van dit artikel 5 lid 2 van deze voorwaarden rustende verplichtingen, is beperkt:

- a. in geval van een bedrijfsverhuizing uitsluitend binnen een gebouw tot een bedrag van € 70.000,-;
- b. in alle andere gevallen binnen Nederland tot een bedrag van € 70.000,- per wagenzending;
- c. bij bedrijfsverhuizingen onderworpen aan het CMR-verdrag, is de aansprakelijkheid van de bedrijfsverhuizer beperkt tot 8 1/3 speciale trekkingsrechten voor elk ontbrekende kilogram bruto gewicht.

9. De opdrachtgever kan, mits de bedrijfsverhuizer hierin toestemt en tegen betaling van een overeen te komen vergoeding schriftelijk een waarde van de verhuisgoederen aangeven, die het maximum, vermeld in lid 8 van dit artikel, overschrijdt. In dat geval treedt het aangegeven bedrag in de plaats van dit maximum. Dit bedrag mag evenwel niet de werkelijke waarde van de zaken overschrijden.

10. Indien de bedrijfsverhuizer niet voldoet aan zijn verplichtingen, genoemd onder artikel 5 de leden 1,3,5 en 8 kan de opdrachtgever de bedrijfsverhuisovereenkomst opzeggen, nadat hij de bedrijfsverhuizer een uiterste termijn heeft gesteld en de bedrijfsverhuizer na afloop daarvan nog steeds niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan.

11. Na opzegging is de bedrijfsverhuizer verplicht de opdrachtgever de extra kosten te vergoeden, die deze bewijst door de opzegging te hebben gemaakt. Deze vergoeding belooft echter niet meer dan de overeengekomen verhuisprijs.

12. Indien de bedrijfsverhuizer niet voldoet aan zijn verplichtingen, genoemd onder artikel 5 de leden 6,9 en 10 van deze voorwaarden dient de bedrijfsverhuizer aan de opdrachtgever de schade te vergoeden die deze bewijst te hebben geleden. Deze vergoeding belooft echter niet meer dan de overeengekomen verhuisprijs.

13. Indien de bedrijfsverhuizer niet voldoet aan zijn verplichting, genoemd onder artikel 5 lid 11 van deze voorwaarden, is de bedrijfsverhuizer op dezelfde voet als een opdrachtnemer (artikel 7: 400 e.v. Burgerlijk Wetboek) aansprakelijk voor de gevolgen van verlies of onjuiste behandeling van de bescheiden, die hem ter hand zijn gesteld. De door hem verschuldigde schadevergoeding mag evenwel die, verschuldigd in geval van verlies van de zaken, niet overschrijden.

Toelichting:

Artikel 6 van deze voorwaarden vermeerdert de aansprakelijkheid van de bedrijfsverhuizer ten opzichte van zijn aansprakelijkheid neergelegd in artikel 8: 1095 Burgerlijk Wetboek. Op grond van dit artikel is deze vermeerdere aansprakelijkheid nietig, tenzij artikel 6 van deze voorwaarden in een afzonderlijk geschrift, dat de overeenkomst tot bedrijfsverhuizing bevat, wordt vastgelegd. Geadviseerd wordt deze voorwaarden telkenmale te hechten aan de overeenkomst tot bedrijfsverhuizing.

Artikel 7

Schademelding

1. Indien de zaken met uiterlijk zichtbare schade of verlies door de bedrijfsverhuizer worden afgeleverd zonder dat de opdrachtgever bij of dadelijk na aanneming van de zaak een schriftelijk voorbehoud, waarin de algemene aard van de schade of het verlies is aangegeven, ter kennis van de bedrijfsverhuizer heeft gebracht, dan wordt de bedrijfsverhuizer geacht de zaken in dezelfde staat te hebben afgeleverd als waarin hij hen heeft ontvangen.

2. Indien de schade of het verlies niet uiterlijk waarneembaar is en de opdrachtgever niet binnen één week na aanneming van de zaak een schriftelijk voorbehoud waarin de algemene aard van de schade of het verlies is aangegeven, ter kennis van de bedrijfsverhuizer heeft gebracht, wordt de bedrijfsverhuizer eveneens geacht de zaken in dezelfde staat te hebben afgeleverd als waarin hij hen heeft ontvangen.

3. De schadeaangifte dient schriftelijk plaats te vinden.

Artikel 8

Schadeherstel

1. Herstel van beschadigingen of vervanging van verloren gegane zaken mag pas dan plaatsvinden, als door of namens partijen overeenstemming is bereikt over het bedrag van de schade.

2. Wanneer ingevolge de bepalingen van deze voorwaarden een schadevergoeding voor geheel of gedeeltelijk vermissing of verlies van de zaken ten laste van de bedrijfsverhuizer wordt gebracht, wordt deze schadevergoeding berekend met inachtneming van de waarde, welke de zaken zouden hebben gehad op het tijdstip waarop en ter plaatse waar ze hadden moeten

worden afgeleverd.*

3. De waarde van de zaken wordt vastgesteld volgens de beurskoers of, bij gebreke daarvan, volgens de gangbare marktprijs of, bij gebreke van één en ander, volgens de gebruikelijke waarde van zaken van dezelfde aard, kwaliteit of ouderdom.

* Bij bedrijfsverhuizingen, onderworpen aan het CMR, wordt de waarde van de zaken berekend naar de waarde van de zaken op de plaats en het tijdstip van inontvangstneming.

Artikel 9

Rechthebbende

1. Uitsluitend de opdrachtgever of diens uitdrukkelijk gemachtigde heeft jegens de bedrijfsverhuizer het recht op aflevering van de zaken overeenkomstig de op de bedrijfsverhuizer rustende verplichtingen.

Artikel 10

Opzegging bedrijfsverhuisonderkomst

1. Alvorens zaken ter beschikking van de bedrijfsverhuizer zijn gesteld, is de opdrachtgever bevoegd de overeenkomst schriftelijk op te zeggen. Hij is verplicht aan de bedrijfsverhuizer de overeengekomen verhuisprijs te voldoen, te verminderen met de door de bedrijfsverhuizer bespaarde kosten.

2. Geschiedt de opzegging van de overeenkomst meer dan vijf werkdagen vóór de overeengekomen datum van aanvang van het transport, dan wordt het bedrag van de in lid 1 genoemde verhuisprijs verlaagd met 10% voor elke werkdag, waarmee de termijn van vijf werkdagen wordt vermeerderd echter tot ten hoogste 50%.

Artikel 11

Betalingsvoorwaarden en zekerheden

1. De opdrachtgever is verplicht de verhuisprijs, het uit anderen hoofde ter zake van de bedrijfsverhuizing verschuldigde of verdere op de te verhuizen zaken drukkende overeengekomen kosten binnen veertien dagen na factuurdatum te voldoen.

2. Indien de in lid 1 bedoelde bedragen niet op het in dat lid genoemde tijdstip zijn voldaan, is de opdrachtgever gehouden daarover rente te betalen op basis van 12% 's jaars met ingang van de dag, waarop deze betalingen hadden moeten geschieden tot en met de dag der betaling.

3. De bedrijfsverhuizer is gerechtigd om alle noodzakelijk gemaakte buitenrechtelijke en gerechtelijke kosten ter incasso van de verhuisprijs en andere bedragen zoals genoemd in lid 1, aan degene, die gehouden is tot betaling van de verhuisprijs en/of andere kosten, in rekening te brengen. De buitenrechtelijke incassokosten zijn verschuldigd vanaf het moment dat de debiteur in verzuim is én de vordering ter incasso uit handen is gegeven.

4. De volle verhuisprijs, het uit anderen hoofde ter zake van de bedrijfsverhuizing verschuldigde en verdere op de te verhuizen zaken rustende kosten zijn ook verschuldigd, indien de te verhuizen zaken niet, slechts ten dele of beschadigt ter bestemming worden afgeleverd.

5. Beroep op schuldvergelijking (compensatie) van vorderingen tot betaling van de verhuisprijs, van het uit anderen hoofde ter zake van de bedrijfsverhuizing verschuldigde of van verdere op de te verhuizen zaken drukkende kosten met vorderingen uit anderen hoofde is niet toegestaan.

6. Indien bij de afrekening geschil ontstaat over het verschuldigde bedrag of ter bepaling daarvan een niet spoedig uit te voeren berekening nodig is, is hij, die aflevering vordert, verplicht het gedeelte over welks verschuldigdheid partijen het eens zijn, terstond te voldoen en voor de betaling van het door hem betwiste gedeelte of van het gedeelte, waarvan het bedrag nog niet vast staat, zekerheid te stellen.

7. De bedrijfsverhuizer kan tot opslag of stalling overgaan, indien het stellen van zekerheid, als in lid 6 bedoeld, wordt geweigerd.

8. De bedrijfsverhuizer heeft jegens ieder, die daarvan afgifte verlangt, een retentierecht op zaken en documenten, die hij in verband met de verhuisovereenkomst onder zich heeft. Dit recht komt hem echter niet toe jegens een derde, indien hij op het tijdstip dat hij de zaken ten verhuizing ontving, reden had te twijfelen aan de bevoegdheid van de opdrachtgever jegens die derde de zaken ten verhuizing ter beschikking te stellen.

9. Tegenover de opdrachtgever kan de bedrijfsverhuizer het recht van retentie slechts uitoefenen voor hetgeen hem verschuldigd is of zal worden ter zake van het verhuizen van zijn zaken.

10. De bedrijfsverhuizer kan het in lid 9 van dit artikel toegekende recht van retentie eveneens uitoefenen voor hetgeen hem door de opdrachtgever nog verschuldigd is in verband met voorgaande bedrijfsverhuizingen.

Artikel 12

Bevoegde rechter/arbiter

Alle geschillen tussen partijen over deze Algemene Voorwaarden voor Bedrijfsverhuizingen (AVB) zullen ter beslechting worden voorgelegd aan de kantonrechter of de arrondissementsrechtbank van het rechtsgebied van de woonplaats of de plaats van de vestiging van de bedrijfsverhuizer of worden onderworpen aan arbitrage als bedoeld in artikel 13.

Artikel 13

Arbitrage

Alle geschillen die tussen partijen ontstaan met betrekking tot de onderhavige overeenkomst kunnen worden beslecht overeenkomstig het Reglement van de Stichting Arbitrage voor Logistiek, gevestigd te 's-Gravenhage.

Toelichting

Op initiatief van de in de Stichting Vervoeradres samenwerkende ondernemersorganisaties EVO, Koninklijk Nederlands Vervoer, Nederlandsch Binnenvaartbureau en Transport en Logistiek Nederland is een scheidsgerecht in het leven geroepen onder de naam Stichting Arbitrage voor Logistiek, gevestigd te 's-Gravenhage, telefoon: 070-30 66 767. Indien men voor het beslechten van geschillen, voortvloeiende uit overeenkomsten waarop de Algemene Voorwaarden voor Bedrijfsverhuizingen van toepassing zijn, gebruik wenst te maken van dit scheidsgerecht kan men de volgende arbitrageclausule opnemen in dergelijke overeenkomsten: "Alle geschillen die tussen partijen ontstaan met betrekking tot de onderhavige overeenkomst worden beslecht overeenkomstig het Reglement van de Stichting Arbitrage voor Logistiek, gevestigd te 's-Gravenhage. Voor zover deze onderhavige overeenkomst betrekking heeft op internationaal

vervoer van goederen over de weg zullen arbiters dienovereenkomstig het CMR-Verdrag toepassen”.